श्रीमान्
जेन्जी जाँचबुझ आयोग
काठमाडौं, नेपाल

विषय: २०८२ भाद्र २४ गतेका घटनामा सम्भावित पूर्वनियोजन, नेतृत्व तथा हिंसात्मक गतिविधिसम्बन्धी कठोर, निष्पक्ष र प्रमाण-आधारित छानबिनको माग।

महोदय,
म नेपालको संविधान, २०७२ तथा प्रचलित कानुनले प्रदत्त मौलिक हक, न्याय प्राप्तिको अधिकार, तथा राज्यका निकायप्रति नागरिकको उत्तरदायित्व सुनिश्चित गर्ने सिद्धान्तअनुसार, २०८२ भाद्र २४ गते भएका भीषण हिंसात्मक गतिविधिहरू : जसमध्ये आगजनी, तोडफोड, सार्वजनिक सम्पत्तिमा क्षति, भीड व्यवस्थापन उल्लंघन तथा जीवनमाथिको आक्रमणसमेत सामेल रहेको दाबीको **गम्भीर, निष्पक्ष र कठोर छानबिन** गर्न यस आयोगसमक्ष निम्न अनुरोध पेस गर्दछु।
सार्वजनिक रूपमा उपलब्ध प्रत्यक्षदर्शी विवरण, दृश्य-श्रव्य सामग्री, सञ्चारमाध्यमका खबर, तथा विभिन्न स्रोतबाट प्राप्त दाबीका आधारमा, सोदिनका घटनाहरू कुनै स्वतःस्फूर्त भीडको क्रियाकलाप मात्र नभई **पूर्वनियोजित, समूहगत वा नेतृत्वद्वारा निर्देशित** हुनसक्ने गम्भीर आशंका उठेको देखिन्छ।
विशेषतः **सुशिला कार्की** तथा **ओमप्रकाश अर्याल** नामक व्यक्तिहरूको सम्भावित भूमिका सम्बन्धमा उठाइएका प्रश्नहरूको यथोचित तथ्यपरक परीक्षण अत्यावश्यक बनेको छ। सुशीला कार्की र ओमप्रकाश अर्यालले युवाहरूलाई उद्वेलित गर्दै राज्यविहिनताको अवस्था सिर्जना गरेर सत्ता कु गर्ने कलुसित मनसायका साथ आफ्ना गतिविधि अगाडि बढाएको देखिन्छ।
यद्यपि, कुनै पनि व्यक्तिलाई दोषी ठहरिने वा आपराधिक संलग्नता स्थापित हुने कुरा **न्यायिक प्रमाण**बाट मात्र सिद्ध हुन सक्ने भएकाले, यस निवेदनको उद्देश्य पूर्वाग्रह सिर्जना गर्नु नभई **सत्यतथ्य स्थापनाका लागि कठोर अनुसन्धान सुनिश्चित गर्नु** हो।

छानबिन आवश्यकताको कानुनी आधार:

१. **राज्यको दायित्व** - हिंसात्मक घटनामा संलग्नता वा निर्देशनको सम्भावित प्रश्न उठेमा, सत्यतथ्य उदाङ्गो पार्नु राज्यको अनिवार्य कर्तव्य हो।

CS CamScanner

२. **नागरिकको अधिकार** - पीडित, जनसाधारण तथा सम्पूर्ण समाजलाई वास्तविक तथ्य थाहा पाउने संवैधानिक अधिकार छ।

३. **सार्वजनिक सुरक्षा उल्लंघन** - आगजनी, तोडफोड, जीवनमाथिको जोखिम तथा सार्वजनिक संरचना नष्ट हुने गतिविधिहरू राज्यविरुद्धका गम्भीर अपराधको श्रेणीमा पर्दछन्।

४. **पूर्वनियोजनको आशंका** - उपलब्ध सामग्रीहरूका आधारमा घटनाहरू स्वतःस्फूर्त नभई संगठित वा निर्देशनशीत भएका हुनसक्ने शंकालाई कानुनीरूपमा परीक्षण गर्न आवश्यक छ।

आयोगले छानबिन गर्नुपर्ने ठोस बुँदागत माग

(क) पूर्वनियोजन सम्बन्धी छानबिन

भाद्र २४ गतेको घटनाअघि कुनै बैठक, समन्वय, निर्देशन वा रणनीति निर्माण गरिएको थियो कि थिएन–यसको गहिरो तथ्यपरक परीक्षण।

(ख) नेतृत्व वा संलग्नता सम्बन्धी छानबिन

सुशिला कार्की र ओमप्रकाश अरियालको नाममा सार्वजनिक रूपमा उठाइएका दाबीहरू सत्य छन् कि छैनन्–प्रमाणसहित निष्कर्ष निकालिदिन। प्रत्यक्ष वा परोक्ष निर्देशन, उपस्थिती, सहभागिता वा उत्तेजना प्रदान गरिएको थियो/थिएन भन्ने विषयमा स्पष्ट निर्णय निकालिदिन।

(ग) हिंसात्मक गतिविधिको चरित्राबारे छानबिन

आगजनी, तोडफोड, जीवन र सम्पत्तिमाथिको आक्रमण कसरी, कहाँ, कसको निर्देशनमा वा कुन समूहद्वारा गरिएको थियो भन्ने विस्तृत फौजदारी अनुसन्धान।

(घ) राज्यविहीनता वा अस्थिरता सिर्जना गर्ने सम्भावित डिजाइन

घटनाहरू राजनीतिक, वैचारिक वा शक्ति capture गर्ने उद्देश्यले संचालित थिए/थिएन भन्ने विषयमा कठोर समीक्षा।

(ङ) कानुनी कार्यवाहीसम्बन्धी सिफारिस

यदि छानबिनबाट कुनै व्यक्ति वा समूहको संलग्नता प्रमाणित भएमा, प्रचलित कानुनअनुसार अभियोजनका लागि सरकार तथा सम्बन्धित निकायलाई सिफारिस गर्न।

<u>निष्कर्ष तथा निवेदकको माग</u>

यस निवेदनको मूल उद्देश्य **निष्पक्षता, पारदर्शिता र उत्तरदायित्व** सुनिश्चित गर्नु हो।
हिंसात्मक घटनामा कसैको नाममात्र उठेको आधारमा अपराधी ठहर गर्न नमिल्ने भए पनि, यस्ता गम्भीर आरोपहरूको सत्यता वा असत्यता सार्वजनिक रूपमा स्पष्ट पार्नु लोकतान्त्रिक शासन व्यवस्थाको आधारभूत दायित्व हो।
अतएव, श्रीमान् आयोगले ;

CS CamScanner

-कठोर, वैज्ञानिक, तटस्थ र प्रमाण-आधारित छानबिन प्रारम्भ गरिदिनुहोस्।
-सबै संबंधित व्यक्तिहरूलाई कानुनी प्रक्रिया अन्तर्गत बयान तथा प्रतिवेदनका लागि तलब/बोलाई कारबाही अघि बढाइदिनुहोस्।
-तथ्य प्रमाणित भएमा आवश्यक कानुनी कार्यवाहीका लागि स्पष्ट सिफारिस जारी गरिदिनुहोस्।

म न्यायप्राप्तिको अधिकार र राज्यका निकायप्रतिको नागरिक भरोसा दुवैलाई सुदृढ बनाउने उद्देश्यले यो निवेदन पेस गर्दछु।

निवेदक

नाम: विजय शाह

सम्पर्क नं.: 9865907780

इमेल: genzmovementn@gmail.com

हस्ताक्षर:

मिति: २०८२-०८-२५

CamScanner